

Motion från Socialdemokraterna i Region Kronoberg

Utrotta livmoderhalscancer i Kronoberg

Sedan många år sker ett framgångsrikt arbete i Sverige för att bekämpa livmoderhalscancer men fortfarande dör i vårt land 150 kvinnor i sjukdomen varje år. Världshälsoorganisationen (WHO) har satt ett globalt mål om total eliminering av livmoderhalscancer. Målet är, enligt svenska forskare, möjligt att nå inom fem år. Förutsättningen för att kunna göra det är att vi fortsätter nå fler med såväl screening, som möjliggör tidig upptäckt, och vaccinering.

Idag kallas alla kvinnor mellan 23 och 64 år till gynekologisk cellprovtagning för att screena för cellförändringar. Sedan några år tillbaka testas samtidigt om man bär på HPV-viruset som ligger bakom de flesta fallen av livmoderhalscancer. Från 2012 och framåt erbjuds alla flickor som en del av det allmänna vaccinationsprogrammet vaccin mot HPV-virus och från och med förra året erbjuds också pojkar vaccinet. Vaccination bedöms minska risken att utveckla livmoderhalscancer med 90 % och screening med HPV bedöms minska risken med 95 %. Med kombinationen screening och vaccination blir skyddet nästan 100 %.

Det finns idag alltså goda metoder för att helt utrota livmoderhalscancer. Det som behövs för att nå målet är riktade insatser på två områden. För det första behöver vi med olika insatser nå de kvinnor som idag uteblir från sin cellprovtagning - så många som möjligt behöver delta i screeningprogrammet. Särskilt i Kronoberg behöver deltagandet bli bättre, som exempel deltog endast 71 % av kvinnorna 2018.¹ Därtill behöver vi göra riktade insatser för att vaccinera unga kvinnor som var för gamla² för att vaccineras 2012. Genom dessa båda så kallade 'catch-up-insatser' kan spridningen av HPV-virus stoppas och livmoderhalscancer helt utrotas. Det som krävs är alltså riktade insatser till en begränsad grupp under en begränsad tid.

Minst tre regioner i Sverige tar nu fram riktade program för catch-up inom detta område - ett arbete som räddar livet på kvinnor. Att utrota livmoderhalscancer är inte bara en vinst för den enskilda kvinnan utan också för hennes anhöriga och för hela samhället. Om HPV-viruset utrotas förebygger vi dessutom andra cancerformer i mun och hals, vulva, ändtarm och penis. Förutsättningarna finns för att med relativt små insatser minska risken för kvinnor och män i Kronoberg att drabbas av cancer.

Med anledning av ovanstående yrkas:

att Region Kronoberg tar krafttag för att helt utrota livmoderhalscancer genom att ta fram en plan för riktade insatser (catch-up) inom screening och vaccination.

¹ [Många kvinnor struntar i att lämna cellprov - Vetenskapsradion Nyheter | Sveriges Radio](#), 2018-07-31

² "2007-2012 omfattades HPV-vaccin till flickor i ålder 13-17 år av högkostnadsskydd. Under 2012 startades HPV-vaccination inom det allmänna vaccinationsprogrammet. Från 2012 erbjöds även flickor födda 1993-1998 kostnadsfri HPV-vaccination inom catch-up vaccination och högkostnadsskydd utökades till åldrarna 18-26 år." Källa: [Statistik för HPV-vaccinationer – Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

Henrietta Serrate (S)
2:e vice ordförande i regionstyrelsen

Robert Olesen (S)
2:e vice ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden